

CANTIC

VAR BUEZ SANT ISIDOR,

PATRON AL LABOURERIEN.

Var an ton ancien.

DRINDET santel, prosternet dirazoc'h d'an daoulin,
Me ho ped da rei graçou d'ho servicher indign,
Da gomposi ur c'hantiç en gloar hac en enor
Da Patron al Labourer, ar Zant bras ISIDOR.

C'hoant ha desir bras ameus, gant ar c'hraç a Zoue,
Da zisclêry d'ar Vretoned an tenor e vuø
Al leç'h ma voa bet ganet, e gontre hac e vro,
E oberiou excelant, iveau e vertuziou.

Mes, Majeste adorabl, Doue, Roue an Trôñ,
Tranqilisit va speret, ha tomit va c'halon,
Ha roït dìn hoc'h assistanç ebars em antrepris,
N'ouffen qet bea goassa, ervez m'a meus avis.

Honont ar guér capital a Spagn, hanvet Madri ;
E devoe en avantach guechal da brodui
Ebars en o fobourziou ur rosen précious ;
An Autrou Sant Isidor, migaon bras da Jesus.

Bars en creiz ar baourentez ec'h antreas er bed,
Ha demeus ar baourentez e ressentas bepret;
E guerent a voa roturier, a vadou dibourve;
Mes leun oant a santelez hac a zoujanç Doue.

Represanti a rejont, gant peb rejouissanç,
Ar rejeton admirable en templ gant dilijanç,
Ha var fons-badiziant e visqas ar zê venn,
Fehini n'en deus souillet biscoas e nep moyen.

Isidor è bet hanvet, balamour d'an enor
A zongue ar Spagnolet d'eur zant all Isidor,
Escop bet e Seville, pa voa var an douar,
Hac erfio eus e vue recompanset er gloar.

E dad a voa sourcius, e vam a voa ive,
Da instrui Isidor el lezen hac er fe :
Carante hac union, exempl mad ha doctrin,
Eo a rë an ornamant eus o bue divin.

Ahl pebes contantamant da un tad ha d'eur vam,
Cavet digant un Doue ur buguel qen divlam !
Qen douç, qen oboissant, qen pur ha qen parfet,
Qen humbl, quer carantezus, qen docil, qen care .

Pa deuas slient dezàn, ec'h offras da Zoue
Ar faculteou santed demeus e oll ene,
E volonte, e speret, hac iveau e vemoar,
Hac e vuez en antier da bossedi ar gloar.

Ar sonjesonou frivol ne gavent qet a blas
E speret Sant Isidor, dont a rë d'o bargas;
E galon oa siellet, na elle manu antren
A guement a oa control d'ar fe ha d'al lezen.

Ar sanson eus an natur oa gantàn reglet mad,
Eus an enoriou monden ne rë qet a etat ;
En ur guir, goell oa gantàn mil ha mil guech mervel,
Eguet dont da gometi james pec'het marvel.

Pa deuas gallout dezàø, hac én cresqet en oad,
E tilezas e famill, e has da labourat ;
Evel ma oa ezomec eus a vadou ar bed,
E renqas mont da gopra evit gounid e voued.

Evit gallout substanti ha beva e famill,
En em laqas da vevel e ti un dijentil,
Da di an autrou Vergas, eus ar goë̄r a Vadri,
Den a galite huel, e has da servichi.

Ebars er brofession demeus a guir Gristen
Oa fidel ha ponctuel da viret e lezen :
Ebars er profession demeus al labourer
Oa fidel ha ponctuel da ober e zever.

Pell qent an de e save Isidor bep mintio,
Ha dirac ar grucifi prosternet d'an daoulin,
Gant ur barfetet ampar a gorf hac a galon
E rë d'an Autrou Doue peden hac orëson.

Hoguen dre ur jalousi d'e vestr voe accuset
A enep guir ha rëson gant e gamaradet
Da veza lach, feneant, disourci, dibreder,
Ha na rë bemde c'houlou nemet coll an amzer.

Toret è oll, emezø, o c'horf gant al labour ;
Ne brise qet Isidor donet tam d'o zicour,
Nemet bea red-dired bemde d'an ilisou,
Hac ober e hypocrit, laret chapeledou.

Ar mestr evel ma clèvas an accusation,
A laras gant garantez : Isidor, va mignon,
Me ne meus qet ho cajet da laeres an amzer ;
Rac-se bezit fideloc'h ur vech all d'ho tever.

Isidor a respondas gant un drêm graciou :
En despit d'an oll valiç eus an dud anvios,
Me servicho da guenta Jesus, Mab da Vari ;
ENNAN ema va fisianç, va support, va appui.

Un deiz e c'has Isidor d'e labour divezat,
E vestr hac e partia d'e visita timat :
Eruet tost d'ar mezou, e velas daou ael guenn
O cundai an arer bars an creiz an dachen.

E vestr a laras neuze, sésisset gant eston :
Faus ê, evel a velàñ, an accusation ;
Me voar dre experianç ê faus an oll glêmou
Zo grêt dîn a Isidor abeurs ar goal deodou.

Davantach c'hoas d'ar goude e vestr voe tourmantet
Dre an nerz eus an domder er parc gant ar sec'het ;
Mes Isidor en douar e c'harzou a blantas,
Ha eno, dre c'hraç Doue, ur feunteun a savas.

Unan eus a vugale e vestr quer a varvas,
Gant ur c'hlénvet violent, hac en resuscitas :
Quer bras voa e garantez en andret ar beorien,
Ma vultipli ar bara da rei an aluzen.

Un de pa yê d'ar vêlin hac ur sac'hat ganta ;
Dre ur scoulat morfontus e lêzas da scuilla
An anter eus e sac'hat da rei d'al lapousset,
En un audret en devoa en erc'h disoloet.

Au dud pere a voa gant àn a commanç da c'hoarzin,
Da ober goab anezàn; mès Dous quent ar fin
A recompanç Isidor, a bê e garante,
Rac carguet voe e sac'had dezàn gant larguente.

Pa voe en oad avancet, vandro un trègont vla,
E choasas evit pried Mari a Gabeza,
Ur grouadurez parfet hac a gare Doue,
Hac en deussàn servichet gant peb fidelite.

An ên a roas deze erfin ur c'houadur,
Carguet a avantachou a gostez an natur ;
Mes ar maro diremed, dre ordrenanç Doue,
A greis ar fleur eus e oad en lamas dignante.

Goude decec o buguel, ar rest eus o bue
E conclujont assambles miret ar chastete ;
Ar yun hac ar binijen, ar peoc'h, an orëson,
Voa nouritur o ene, plijadur o c'halon.

Goude beza cunduet pell-amzer assambles
Ur vuez ireprochabl ha leun a zanteles,
Pried santel Isidor a rentas he ene
Etre daouarn ar Verc'hes, ar Zent hac an Æle.

Ebars en ompinion a Zantes e varvas,
Doue en e fersonach a rë miraclou bras,
Hac ar bez e pehini voa e c'horf enterret,
A voe gant ar bobl Christen a bep tu enoret.

Ouz an disposition, ar sêson, au amzer,
Eus ar glo pe a sec'hor, en Spagn en e feder,
Hac e touguer en ezom er Processionou
Gant calz demeus a brofit bepret he religiou.

Allas ! cetu Isidor e-unan dileset,
Cetu maro e vuguel ; ha maro e bried ;
Cetu muntret e galon gant geus ha gant anui,
Tristidiguez, huanad, glac'har ha melconi.

Elec'h dont da hirvoudal ha da scuilla daëlou,
Evel ma zê ar c'hustum bars e sort rancontrchou,
E souffr gaot patientet e boan hac e anqen,
Hac o sellet an énvou e parlant evellen.

An arret so positif, ur vech ê ret mervel,
Renta hor c'hont da Zoue, ar bed-mân dilezel.
N'en dom qet deut assambles, na n'e dimp qet i ve :
An eil Christen a renqo liena eguale.

Mab uniq an Eternel da guenta a varvas
Hep e veza meritet, guechal var al Lamgroas ;
Biscoas aboe ar maro ne bardonas da zen,
Nac a dra sur ha certen na bardono biqen.

Hon amzer var an douar n'en dê mert un ure,
A boan voar deut, na ranquer partia adare :
N'en deos netra permanant, qement so a dremen
Ebars en eur bêr instant evel eur vogueden.

Me offr dêc'h, o va Jesus ! va glac'har, va zourmant,
Bars er gloar hac en honnec d'ho Passion sanglant :
Cetu me brêma chomet, allas ! digompagnou ;
Ennec'h emân va fizianç, va c'honsolation.

C'houi crouer d'an énvou ha crouer d'an douar,
Infinit en mageste, hac infioit en gloar ;
Mestr ha Roue absolu demeus ar firmamant,
Qement tra so en antier ouzoc'h apparchant.

Goude beza anduret bars epad e vuë
Calz a boan hac a fatiq, e plijas da Zouë
Erfin dont d'e retira eus ar bed trubuillus,
Evit beza en ênvou da james evurus.

Er bla mil cant tri-uguent ha dri vloas c'hoas gante,
Ebars en guir penitant e rentas e ene,
Goude beza recevet e oll sacramanchou,
Exortet e vignonet, ha grêt e adieuou.

E gorf a voe enterret gânt calz a velodi
Bras en berret Sant Andrean, er guær eus a Vadri,
Nombr bras a belerinet a deu ato bemde
Da implori e sicour, da visita e ve.

Eun daou-uguent vloas goude en em aparissas
Da un Itron vertuzus, ha dezi e laras :
Procurit d'am c'horf, Itron, ur plac enoraploc'h,
Ha dirac ar Vajeste m'em bo sonch ac'hanoc'h.

An Autrou a Toledê gant nombr a vêleyen,
Var ar plac, a zisqennas ar stol en e guerc'hen :
Pa voe fouillet an andret ma voe bet enterret,
E gorf hep corruption en antier voe cavet.

Qement fleuren en antier a gresq er jardinou,
Pa deu an nevez-amzer gant o oll parfumou,
Ne roont qet assambles ur c'hoes qeo excelant
Evel a rentas neuze ar c'horf demeus hon Zant.

Gant calz a zevotion ha calz a vodesti,
Voe bed a nos transportet da Ilis vrás Madri,
Bars en Chapel an Escop, en Ilis Cathedral,
Elec'h ma touquer dezàu un enor special.

Ebars en dranslation eus e gorf precius,
Voe grêt un nombr infinit a fejou merveillus,
An oll gleyer o-unan da son a gommañcas,
Da galz a dud afflijet ar ye'chet a roas.

Dre gontinuation e rê bemde choulou
En andret e vignonet nombr bras a vurzudou ;
D'ar mud, dan dal, d'ar bouzar had'ar paour impotant,
Ouz e bedi gant fizianç, e roe soulajamant.

An drouc-speret a glasqas un nos precipita
En finfond an abimou un den devot deza,
Abalamour ma veve bars en pec'het marvel,
Ha ma voa dre consequant d'e Zoue infidel.

Ar Zant o aparissa a deu da chasseal
An diaoul trist ha confus d'e brisoniou teval,
Ha gant ur woes a zouçter a bedas e vignon
Da ober incessament ur guir gôvessiou.

Ur fumelen afflijet sez vloas gant ar c'hlénvet,
Isabel voa he hano, ha Tellez, lezhanvet,
O visita'r sepultur eus ar Zant gloriis,
A recevas ar yec'het a drugare Jesus.

Sant Isidor o tonet den em aparissa
D'un esclao eus an Turqi en errol o veva,
En inspiras da renonç e grenn d'e falz lezen,
Ma teuas da ambrassi hini ar Gristenien.

Pêvar den clân afflijet gant cléavet corporel,
Rentet en extremite en danger da vervel,
O touch hepken al lien en devoa lienet
An Autrou Sant Isidor, o devoa ar yec'het.

Cessomp bremàn, va fluen, ha lezomp a goste
Ar rest eus e viraclou, rac calz zo anezø :
Ma ve ret deomp en antier donet d'o recita
Na vemp qet prest er vech-mâ da zont da finissa.

Nê qet eta hep rëson, nac hep bout meritet
E téuas ar pab Gregor, a hano pemzecvet,
Da laqat var catalog ar zent all glorijs,
An Autrou Sant Isidor, favori da Jesus.

Cetu echu an histor gaer demeus e vue;
Imitomp oll anezi gant fe ha carante :
Mar heuillomp e exemplou hac e vertuziou rar,
E vezimp oll evurus un de hep laqat mar.

Tosta amân, den impi, ha yen eus a galon,
Deus da scol Sant Isidor, disq ober orëson ;
Gra dre imitation bep nos ha bep mintin,
Da exerciç a Gristen humblamant d'an daculin.

Tad superb ha colerus, touerien da Zoue,
Heuillit douçder Isidor hac e humilite ;
Pe seurt profit hoc'h eus-u diouz ho plasfemos,
Nac oc'h enoriou monden, nac oc'h oll bombançou .

Un habitud criminel a so ebars er vro,
Da brofani alies ar Suliou, ar Gouëliou :
Isidor o implije da servicba Doue,
Oc'h exerci an euvrou demeus a biete.

C'houi, bugale dinatur en andret Mam ha Tad
Perac oc'h-u qen cruel, qen cri, ha qen ingrat
Isidor a voa docil bars en qever e re,
Ouz o zréti gant enor, respet ha carante.

Peguenlies e pec'her siouas dre injustiç,
Dre anoi, dre gourmandis, ha dre an avariç?
Isidor a brañiqe ar vertuziou contrel,
Hac a rē d'ar viçou-mâ bep moment ar brezel.

Eur re benac a laro : va foan so re galet
Evit gallout observi ar yuniou comandet ;
Isidor a observe gant ur galon joaüs,
Nonobstant e fatigou ha labourioa grevus.

Yaouanqis, bezit modest ebars en ho tillat,
Me ho conjur da veva bepret hervé ho stat,
Isidor a voa contant eus e gondition,
Ar gloar voe poeson dezào, ar bed-mâ ur prison.

Ma carfe al Labourer bemde var e labour
Qemeret Sant Isidor evit e vezilour,
E velfemp ar vedisanç, ar c'homzou goloet,
Souden en guir charite ha purete chenchet.

Mes na veler, er c'hontrel, nemet ambition,
Finesse, ha trompleres, ha pep seurt trahison :
Ar bed-mâ ê hon idol, ar c'hig, an ærouant,
Ha na sonch qasi nicun ebars er jojamant.

En ân, pa zàn da bournen var bord ar meneziou'
Ne glêvan nemet disput, dre oll bars er parcou,
Medisanç, tamaleres hac injurius piqant,
Blasfêmou, leoudouet, chansoniu insolant.

Cetu azə ar motif, ar sujet, ar rēson,
A deau coler ha venjanç Doue, Roue an Trône,
Hac a rent infructuus ha vén an oll boaniou
A souffr al Labourerien bemde er c'hampagnou.

En eur dremen, selaouit eur goelennadures,
Mar doujît ho coustianç hac ho silvidiguez,
Dilezit ho coal vue, ha pratiquit ar mat;
Allas ! goude ar maro e vezot divezat.

Na gollit qet a gourach, resistit constamant
Ouz an tentation demeus an ærouant,
Suppliit Sant Isidor da zont d'ho proteji,
Hac e vezo hep doutanç déc'h oll guir minic'hi.

En parros Pleudaniel, escopti a Dreguer
Bars en douar an Autrou ar Marqis Pelletier,
En ur Chapel dedit da Santes Helena,
Ema portret Isidor ; deut oll d'e visita.

Bep lun Fasq ar Pantecost, dre gonje hon prelat,
E rîr eno ar memcar a Isidor hoa tad;
Na douetan qet na deuy ar popl en afiouanç
En deiz-se d'e saludi gant pep sort reveranç.

Un nombr bras a viraclou a ra Doue dreizàn
D'ar re a deu d'ar Chapel evit e visitan;
Rei a ra pep plijadur ha consolation
Da guement den en antier en ped a vir galon.

Un den ar principala eus à Pleudaniel,
Tremen a ran d'ar silanç hep donet d'e henvel,
En devos un accident a greiz e joaüsdet,
Al lun Fasq ar Pantecost, ur bla so tremenet.

Var dro nao heur-anter voe hep comz na qerzet
Ar bed oll en condaone hac ar vedecinet,
Pa voe goeslet d'ar Chapel, e commonças parlant,
Ma recevas ar yec'het dre veritou ar Zant.

Ur buguel bian hanvet Mazeau an Hegarat;
Mab Ezuant, ha Fant Callec, eus a Enes-Briat,
Eu em veuzas dre valeur en ur varazad dour,
En gouelen diveza, hep gallout caout sicour.

Pa voe entre e divrec'h gant e vam astennet,
Qement den e voa presant en crede decedet,
Mes Doue hac Isidor o deus bet imploret,
Hac o buguel en instant a so ressuscitet.

Dre un destin maleorus, Fant ar Borgn, a Dreguer,
E deus laqet c'hoec'h buguel, allas! bars en lumier,
Hep beza bet ar boneur da receo badiziant,
Nonobstant e oll fatig, e foan hac e zonrmant.

En em gavet è brazes na divar ar seizvet,
D'an autrou Sant Isidor è bet en em voestlet,
Ha dre e brotein e qichen hor Jesus,
E deus bet ur guilioud hac a so evurus.

Guillarm Janvier, habitant eus a Pleuveur-Gotier,
Var arguele afflijet gant clénet ha mizer,
O veza en angoni, gant an oll condaonet,
Pa voe goestlet d'ar Chapel en devoe ar yec'het.

Eur buguel a Peuverit, impotant er c'herset,
O visita Isidor a so bet goellaet ;
Diaguent ne remue nemet var e flac'hou,
Neuze e yas e-unan hac o lezas eno.

Eur buguel a Pleuvian, o chom bars en arvor,
Goelc'het gant dour vertuzus feunteun Sant Isidor,
Elêc'h ma voa diaguent notet ha daoubleguet,
En deus, dre c'hraç un Doue, recevet ar yec'het.

Un nombr bras a viraclou en deus c'hoas operet
Aboe ma zê er c'hanton gant ar bopl invoget ;
Ma ve ret o raconti oll en particulier,
E teufet da ramplissa nombr bras eus a baper.

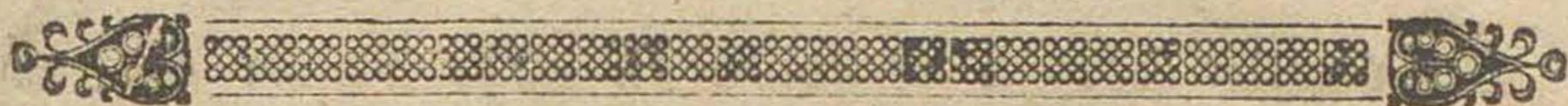
Poent bras è demp finissa hep avanç davantach
Arretomp amâ bremâo, concluomp hon ouvrach
Mar leqeomp en pratiq ar pez on eus scrivet,
E vezimp er Barados un deiz oll curunet.

Supliomp a vir galon hon Tad Sant Isidor,
Da veza hon Avocad hac hor guir Protector,
D'hon presanti da Zoue en articl ar maro,
Ha da c'honit ar victor var an oll diaoulou.

Dirijomp oll hon moeziou d'en pedi assambles
Da apesi un Doue irritet qellies,
Da zivoal hon c'horf ato, da zivoal hon ene,
Ha da veva direproch ar rest eus hor bue.

Deut eta, oll Vretonet, deut oll a bep canton,
Deut da Zantes Helena da bedi hor Patron ;
Renit dezân hoc'h homach, hoc'h henor, ho respect :
Mar en pedit gant fiañc e vezot sicouret.

Sant Isidor so ive en Ilis Plouigno,
Guir Batron ha guir Vignon Labourerien peb bro :
Deut d'en pedi, Bretonet, eus a greis ho calon,
Hac o pezo gant Doue e venediction.

GUERZ

VAR UR PLAC'H A VEPRISAS E ZAD HAC E MAM.

Var ton : *Guerz an Danserez.*

CLÊVIT, côs ha yaouanq, selaouit, Bretonet,
Un exempl pitoyabl eus a ur Plac'h debordet,
Pehini a veprise e Mam coulz hac e Zad,
Doue e fanissas en compagnunez vad.

E c'horf a voa galant, merc'h voa d'eu labourer,
Ouspen ma voa glorijs, meurbet e voa fier,
E zad eus e vicher a voa ur vigneron,
A chome e qichen ar guær eus a Chalon.

Evel ma voa plac'h coant, balamour d'e guenet,
Un den a galite en deus-hi eureujet,
En devoa nombr a vadou hac eus a binvidiguez,
Ma voa re absolu p'oe lajet da vestres.

Aben c'hoec'h vloas goude m'oar plac'h-mâ eureujet,
E zad ive e mam a voa paour bras rentet ;
Hac int sönjal o daou dont d'en em resolvi
Da vont da di o merc'h en esper chom ganti.

Pa errujont en e zi o deus-i goulenet,
O sònjal gant joa vrás e vijent recevet,
O tisclérya penaüs voaint e mam hac e zad
Ma teu o merc'h debordet ractal d'o scandalat.

Ar paour qès a dad, o clasq en em sicour,
A dennas prest e doq : bonjour, va merc'h, bonjour;
E mam e zaillas pront evit e ambrassi,
Mes boutet voe ganti ractal var leur an ti.

Sortiit, emezi, hac ît prest alesse ;
Me ne meus qet a dud hac a ve quer paour-ze ;
Mæz ameus ganêc'h-u, fê eo dîn-me clêvet
E vec'h dîn tad ha mam ; mes n'ho couzanvan qet.

Evel ma voa, nos-du e houlenjout loja,
Balamour da Zoue, er c'hraou da viana :
An ingrates neuze a ordrenas ober
O c'has eus e bisach pront da di e fermier.

Rei a ras en e zi fest ha bal an nosves,
En amzer ma edo e zad e mam iveauz
Er c'hraou var ar c'holo gaut naon en o c'halon ;
Goude rei o danves d'e laqat da Itron.

Mes Doue ne fell qet dezàn e ve netra cuzet,
A bermet en nôsves-màn ma vije punisset :
Qeit ha m'oa o tansal memes e creiz an daoç,
Gant e c'hompaginauez, e varv en o fresaoç.

Cetu aze ar fin eus ar plac'h ingrates,
Goude meprizout e zud. M'ho ped, laqit eves :
Calz a ra evel houmào, rac beza zeus merc'het
N'ho deus evit o zud nac enor na respet.

M'ho ped, abeurs Doue, oll bugale yaouanq,
D'ho tadou, d'ho mamou bezit oboissant ;
Douguit enor dezo ha deut d'ho respecti.
Jesus ne vanqo qet dont d'ho recompansi.

FIN.

E Montroulez, e ty LÉDAN, tu ar Pave.